

Молодий комуніст

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання
XX

№ 128 (2700).

ЧЕТВЕР, 25

ЖОВТНЯ
1979 РОКУ.

Газета виходить
з 1939 року

Ціна
2 коп.

Кіровоградська обласна бібліотека ім. П. П. Чухурського

Мониторинг

ТРУДОВА ВАХТА

Слава передовим колективам, ударникам п'ятирічки, які йдуть в авангарді комуністичного будівництва!

Із Закликів ЦК КПРС до 62-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції.

Олександрія Долинська

2 мільйони 500 тисяч тонн. Стільки бурого вугілля видобує з початку п'ятирічки екіпаж екскаватора, очолюваний наставником молоді Дмитром Трохимовичем Савчуком з вуглерозрізу «Морозівський». Невеликий, дружинний колектив (помічником у Дмитра Трохимовича Василь Григорович Карпен-

3 високими показниками зустрічає свято Великої Жовтня шофер колгоспу імені Леніна Долинського району комсомолец Станіслав Лавріненко. Проявляючи на перевезенні врожаю зернових та олійних культур, кукурудзи, цукрових буряків, він автобусом ГАЗ-53 виробив

ВЧИМОСЯ МУЖНОСТІ

«Ми, комсомольці-десятикласники, даємо клятву на вірність нашій рідній Батьківщині. Ми завжди пам'ятатимемо подвиг наших батьків і дідів...» — такими рядками закінчила свій лист до редакції учениця Ульяновської середньої школи № 2 Надія Доскач, у якому вона розповідає про урок мужності, що був присвячений 35-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників. Дівчина з великою гордістю веде оповідь про свого славного земляка О. І. Чиркова, який виявив мужність і героїзм під час форсування Дніпра і був нагороджений орденом Червоної Зірки.

А комсомольці Кіровоградського технікуму радянської торгівлі під час походу «Шляхами слави батьків» вирушили до легендарного Севастополя. Тут, на Сапун-горі, де полум'яне Вічний вогонь слави, вони теж дали клятву бути схожими на тих, хто не пошкодував свого життя, визволяючи рідну землю від ворога.

У будні, в дні великих всенародних свят юнаки і дівчата знам'янки приходять на могилу Героя Радянського Союзу сержанта Віктора Галочкіна, що прикрив своїм тілом лейтенанта Олександра Чурсава врятував командира, а сам загинув від осколка ворожої гранати...

Так, сини і внуки колишніх фронтовиків завжди вчаться мужності у них, наших прославлених героїв. Життя цих звитязців — приклад для наслідування юним. І в більшості комсомольських організацій правильно орієнтуються, спрямовуючи свою роботу по військово-патріотичному вихованню саме на те, щоб молодь якнайбільше дізналася про подвиги фронтовиків. На уроки мужності, на вечори бойової слави комсомольські активісти запрошують колишніх рядових солдатів і офіцерів, прославлених командирів, воїнів-визволителів, з якими встановили зв'язки під час операції «Пошук». Плодотворно працюють у цьому напрямі комітети комсомолу Новоукраїнського, Голованівського, Світловодського, Петрівського районів. І юнаки, виховані цих комсомольських організацій, котрі готуються до служби в армії, здобувають високий ідейний гарт, стають гідною зміною старших товаришів.

Не менш важливо, коли юнак завчасно прагне підвищити свій фізичний гарт, набутти знань з військово-прикладних дисциплін. Про таких згодом командири напишуть батькам, учителям, наставникам молоді з дсаафівських колективів: «Ваш вихованець став класним спеціалістом, відмінником бойової і політичної підготовки». Подібні листи надходять у Гайворонську середню школу № 1, Кіровоградський машинобудівний технікум, Олександрійське педагогічне училище, Бобринецький сільськогосподарський технікум. Бо тут повсякчас дбають про те, щоб майбутні воїни стали значківцями ГПО, спортсменами-розрядниками, освоїли технічні спеціальності.

Перевірною готовності юнаків до служби в армії були масові змагання з військово-технічних видів спорту. Тільки цього року в таких посидинках узяли участь понад 180 тисяч дсаафівців області. Кожен дев'ятий учасник таких змагань виконав розрядний норматив.

І якщо тут десь іще допущено прорахунки, то лише через те, що комітети комсомолу разом з організаціями ДСААФ не зуміли сповна спрямувати свою діяльність на те, щоб створити для молоді належні умови для занять фізкультурою і спортом, для набуття технічних спеціальностей. Тож треба подбати, аби в кожному селі, в кожному місті, на підприємствах, у навчальних закладах будувались нові та ефективно використовувались наявні тир, спортивні комплекси, ділянки спортивно-технічні клуби. В цьому напрямі можна чимало зробити, коли вміло згуртувати молодь під час комсомольсько-молодіжного суботника, що відбудеться 27 жовтня.

Підготовка молоді до служби в армії — турбота комсомольська. І вона не повинна сходити з порядку денного. Бо це — справа державна.

Світловодський завод «Буддеталь». У тому, що молодінна бригада слюсарів-складальників з цеху профнастилення, до якої входять Петро Сухін і Дмитро Тимошицький, завжди в числі передових, заслуга комсомольців підприємства. Секретар комсомольської організації заводу Людмила Мельниченко завжди цікавиться виробничими успіхами ровесників, допомагає їм у виконанні наміченого.

На знімку: комсомольський батальон світловодського заводу «Буддеталь» Л. МЕЛЬНИЧЕНКО проводить чергову бесіду з молодими виробничниками П. СУХІМ і Д. ТИМОШИЦЬКИМ.

Фото Л. ТАРАСЕНКА і Ю. ДЕРУЖИНСЬКОГО.

ЯКІСТЬ—ГОЛОВНЕ

Позавчора на Кіровоградському ремонтно-механічному заводі Укрремтресту відбулася обласна технічна конференція з питань якості ремонту дизельних двигунів.

У конференції взяли участь механізатори та інженери господарств, представники обласного і районних управлінь сільськогосподарства, підрозділів сільгосптехніки, снорідних підприємств, працівники Кіровоградського району Компартії України м. Кіровограда. Вони озна-

йомилися з виконанням планових завдань по забезпеченню трудівників села підремонттованими дизельними двигунами.

Конференція затвердила заходи, спрямовані на інтенсивне впровадження на підприємстві комплексної системи управління якістю. Це, як відзначається в резолюції, дасть змогу повніше забезпечувати потреби сільського господарства в надійно подогоржених двигунах і дозволить успішніше проводити сільськогосподарські роботи.

А. ШИЛОШІЙ.

ко) вже виконав завдання чотирьох років п'ятирічки. Свій успіх він присвятив Великому Жовтню.

До кінця року екіпаж видобуде ще понад 200 тисяч тонн палива.

Один із виконавців Д. Т. Савчука, молодий екскаваторник В. Крюков, дав слово працювати так, як наставник. І закликав усіх юнаків трудитися лише по-ударному, щоб гідними здобутками ознаменувати 62-у річницю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

М. ТРУХАНОВ, громадський кореспондент «Молодого комуніста».

110 тисяч тонна-кілометрів. Це у два з половиною рази більше, ніж передбачалося річним завданням.

Польові роботи у господарстві наближаються до кінця. Нині кожен день приносить звістки про нові трудові перемоги.

Добре трудяться на передсвятковій вахті й водії машини ЗІЛ-130 Григорій Сороченко, всі комсомольці та молдь автогаража колгоспу.

М. ФЕДОРОВ, громадський кореспондент «Молодого комуніста».

ПОСЛАНЦІ МОЛОДІ ЧССР

21 жовтня в Київ прибула делегація Соціалістичної спілки молоді Чехословаччини, яка перебуває в Радянському Союзі на запрошення ЦК ВЛКСМ і знайомиться з досвідом роботи комсомольських організацій по комуністичному вихованню молоді в світі.

У складі делегації — голова ЦК ССМ ЧССР Мілош Дочкал, голова ЦК ССМ Словаччини Міхал Зозуляк, секретар ЦК ССМ ЧССР Ян Брушнер, головний редактор газети «Смена» — органу ЦК ССМ Словаччини Міхал Зилета, заступник завідувача міжнародним відділом ЦК ССМ ЧССР Здена Пауліш, радник посольства ЧССР в СРСР Ян Гусак.

У Бориспільському аеропорту гостей зустрічали перший секретар ЦК ВЛКСМ Б. М. Пастухов, перший секретар ЦК ЛКСМУ А. І. Корнієнко, секретарі і члени бюро ЦК ЛКСМУ. Серед зустрічаючих був генеральний консул ЧССР у Києві Олександр Могельський.

У ході дружньої розмови в ЦК ЛКСМУ України, в якій взяли участь Б. М. Пастухов, А. І. Корнієнко, секретарі і члени бюро ЦК ЛКСМУ, відбувся обмін

інформацією про участь молодіжних спілок у виконанні рішень XXV з'їзду КПРС і XVIII з'їзду ВЛКСМ, XV з'їзду КПЧ і II з'їзду ССМ ЧССР, у підготовці до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Обговорено перспективи дальшого розвитку співробітництва молоді Радянського Союзу і Чехословаччини.

Гості зробили поїздку в Переяслав-Хмельницький, де відвідали музеї і пам'ятні місця. Теплі зустрічі відбулись біля монумента на честь 300-річчя возз'єднання України з Росією. На алеї Дружби гості і господарі посадили дерева.

Делегація ознайомилася з досвідом комсомольської організації радгоспу «Бортничі» Бориспільського району, оглянула поля господарства. Посланці молоді ЧССР побували в Інституті підтверджуваних матеріалів АН УРСР.

У розмові з кореспондентом РІАТАУ керівник делегації ССМ ЧССР Мілош Дочкал сказав:

— Ми подолали відстань у кілька тисяч кілометрів. Побуvalи в столиці БАМУ Тинді, де разом з радянськими комсомольцями уклали на трасі віку «Проліт дружби», побували у виробничих і наукових колективах, навчалися закладах Іркутська, Києва і Київської області. Всюди ми бачили самовіддану працю радянської молоді, яка втілює в життя рішення XXV з'їзду КПРС і

XVIII з'їзду ВЛКСМ, зустрічалася з партійними і господарськими керівниками, які пройшли школу Ленінського комсомолу. Нипішні похилиння радянських комсомольців ввібрало в себе кращі традиції старших братів і батьків, у тому числі традиції інтернаціоналізму, почуття дружби до чехословачького народу, що скріплена кров'ю в спільній боротьбі проти фашизму. Снажкосність поколінь, прагнення

примножити славі традиції — запорава того, що завдання, поставлені перед нашими молодіжними спілками Центральними Комітетами КПРС і КПЧ, Генеральним секретарем ЦК КПРС, Головою Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєвим і генеральним секретарем ЦК КПЧ, президентом ЧССР Густавом Гусакем, будуть успішно виконані.

(РІАТАУ).

ЗУСТРІЧ У ТОВАРИША В. В. ЩЕРБИЦЬКОГО

22 жовтня член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК Компартії України В. В. Щербицький зустрівся з делегацією Соціалістичної спілки молоді ЧССР на чолі з головою ЦК ССМ ЧССР М. Дочкалом, яка прибула в Радянський Союз на запрошення ЦК ВЛКСМ для ознайомлення з досвідом роботи по комуністичному вихованню молоді і перебуває в Києві.

У ході теплої, дружньої розмови відзначалося, що зв'язки між ВЛКСМ і ССМ ЧССР постійно розширюються і міцніють, сприяють вихованню молоді в дусі соціалістичного інтернаціоналізму, зміцненню дружби між народами Радянського Союзу і Чехословаччини. Молодь бере активну участь у розв'яз-

занні завдань, висунутих XXV з'їздом КПРС і XV з'їздом КПЧ. Було підкреслено велике значення зустрічей і розмов Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєва і генерального секретаря ЦК КПЧ, президента ЧССР Г. Гусака для дальшого всебічного розвитку дружби і співробітництва між СРСР і ЧССР.

У розмові взяли участь кандидат у члени Політбюро, секретар ЦК Компартії України О. С. Капко, перший секретар ЦК ВЛКСМ М. Б. Пастухов, завідувач відділом ЦК Компартії України А. В. Меркулов, перший секретар ЦК ЛКСМУ України А. І. Корнієнко, а також генеральний консул ЧССР у Києві О. Могельський.

(РІАТАУ).

СТУПЕНІ СХОДЖЕННЯ

Підбито підсумки соціалістичного змагання серед молодих майстрів доіння і комсомольсько-молодіжних колективів молочно-варних ферм області за три квартали 1979 року.

Перед у соціалістичному змаганні ведуть:

Надія ВОБКОТРУБ з колгоспу «Перше травня» Маловисіньського району, яка надоїла від кожної корови 3673 кілограми молока;

Олексій БУША з колгоспу «Дружба» Олександрівського району — 3657;

Валентина ЄПШЕВА з колгоспу «Перше травня» Маловисіньського району — 3534;

Галина ОЛЕФІГЕНКО з колгоспу імені XX з'їзду КПРС Бобринецького району — 3468;

Ольга ШОСТАРИЧ з колгоспу імені Леніна Долинського району — 3353;

Валентина ФОМІНИХ з цього ж колгоспу — 3324;

Марфа САВЧЕНКО з колгоспу «Мир» Гайворонського району — 3308;

Володимир МІЩЕНКО з колгоспу імені XX з'їзду КПРС Бобринецького району — 3267;

Ольга РОЙБУЛ з колгоспу «Росія» Новоукраїнського району — 3194;

Галина ЮРЧЕНКО з колгоспу імені Мічуріна Новгородківського району — 3135;

Олена БЕРЕГОВА з колгоспу «Аврора» Вільшанського району — 3116.

Серед комсомольсько-молодіжних колективів ферм найвищих показників досягли:

КОМСОМОЛЬСЬКО - МОЛОДІЖНИЙ КОЛЕКТИВ трьох молочноварних ферм колгоспу імені Леніна Долинського району (групкомсорт Іван Марнуш), який одержав від кожної корови 3160 кілограмів молока;

КОМСОМОЛЬСЬКО - МОЛОДІЖНИЙ КОЛЕКТИВ імені 60-річчя ВЛКСМ МТФ колгоспу імені XX з'їзду КПРС Бобринецького району (групкомсорт Володимир Міщенко) — 2894;

КОМСОМОЛЬСЬКО - МОЛОДІЖНИЙ КОЛЕКТИВ молочноварної ферми № 2 колгоспу «Перше травня» Маловисіньського району (групкомсорт Валентина Махно) — 2828;

КОМСОМОЛЬСЬКО - МОЛОДІЖНИЙ КОЛЕКТИВ молочноварної ферми № 1 з цього ж господарства (групкомсорт Валентина Єпшева) — 2502;

КОМСОМОЛЬСЬКО - МОЛОДІЖНИЙ КОЛЕКТИВ молочноварної ферми колгоспу «Мир» Гайворонського району (групкомсорт Марфа Савченко) — 2404.

Серед молодих тааринників області триває соціалістичне змагання за те, щоб плани десятиріччя виконати до 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна.

Г ОЛОВА колгоспу «Україна» Голованівського району Семен Харитонович Тацієнко не приховував задоволення. Врожай овочів нинішнього року в господарстві видався непоганим. І головне — його зібрано вчасно, до заморозків. Як і повинно бути. І чи не найбільша заслуга із збирання, признався голова, учнів Кіровоградського машинобудівного технікуму. Працюючи в полі і в саду, вони щоденно виконували по дві половини норми. Розуміли, що за тиждень-другий ударить мороз. І вступили...

Тут маємо саме той випадок, коли досягнуто було повного взаєморозуміння між учасниками «малого» трудового семестру і керівництвом господарства та жителями села взагалі, коли не було й мови про побутові незручності чи виробничі неув'язки, коли конвеєр «ви нам — ми вам» працював безвідмовно.

Та в районі (і не тільки в Голованівському) вже склався своєрідний табель про ранги, з жартома поділеною студентами ієрархією. Всюдишні студенти знають, що, скажімо, в колгоспі імені Калініна чи в тій же «Україні» на них чекає гостинний прийом. І це вже не жартома, а всерйоз.

М И ПОБУВАЛИ в цих господарствах і ще раз переконалися в деякій справедливості отих студентських «рангів».

Ось колгосп імені Ватутіна. Приміщення, де б можна було помістити 99 учнів Ульяновського ПТУ

№ 11, не знайшлося. Розселити по квартирах. Що ж, вихід правильний, але... Але жили на одній квартирі 10—14 хлопців, спали прямо на холодній підлозі, на брудній (жодного разу за місяць не переміняли) білизні. Звідси зрозуміло, чому дехто з них захворів, а декого забрали з колгоспу батьки.

Перша... Двадцять хлопців з Ульяновського ПТУ, вже й пообідавши, нудилися на підвір'ї будинку механізаторів у чеканні, коли ж їм нарешті дадуть роботу.

У вересні авторитетна комісія визнала, що господарство не готове до прийому учнів. Але тоді ж члени комісії заперечили,

втручаючися працівникам міліції.

...Ми від'їздили з господарства на початку третьої. Хлопці все ще чекали роботи. А в конторі знову вели своє: «Зробимо... дамо... вживемо...»

У «МАЛОМУ» трудовому семестрі в області взяло участь близько 8 тисяч студентів та учнів тех-

корівників і на підсобних роботах...

«Незадовільні санітарно-гігієнічні й побутові умови в колгоспі імені Воєнішова Добровільницького району. Студенти граювали не на збиранні врожаю, а мали справу з мінеральними добривами...»

Таких повідомлень чимало. І непокоїть тут найбільше те, що в цілому ряді господарств учні і студенти займалися чим завгодно — працювали на будівництві, на ремонтних, підсобних роботах чи просто діями простоявали, чекаючи транспорту і т.р., — тільки не виконували основної, того, заради чого були на місяць відрвані від занять, — не збирали врожаю 1979 року. А ще на початку «малого» трудового семестру під час масової перевірки «реанімації» праці і побуту його учасників членів рейдової там заспокоювали і переконували: «Буде зроблено».

Показники студентської праці справді були б куди вагомішими, якби ще тоді в господарствах не просто сказали, а й найбільшим часом показали: «Ось — зроблено». Без «буде».

Сподіваємось на це в наступному році.

В. ПОЛАДЬКО,

комісар обласного штабу СБЗ,

Д. БОНДАР,

в. о. завідувача відділом шкільної та студентської молоді «Молодого комунара».

БУДЕ ЗРОБЛЕНО?

ПРО ДЕЯКІ ПІДСУМКИ «МАЛОГО» ТРУДОВОГО СЕМЕСТРУ

Протягом місяця збирали учні в полі картоплю, моркву, буряки, яблука в саду і... ремонтували ферму. Не хочеться повторюватися, що будівельні роботи учасникам «малого» трудового виконувати категорично заборонено («не допускати залучення членів студентських сільськогосподарських загонів до робіт, не зв'язаних зі збиранням урожаю, заготівлею сільськогосподарських продуктів і кормів»).

З листа ЦК ВЛКСМ, МВССО СРСР, Міністерства сільського господарства СРСР від 2 серпня 1979 року), а хочеться просто нагадати, що помідори в господарстві було зібрано не всі — померзли.

Колгосп імені Тельмана. — Кожна змарнована осіння година дорого коштує і господарству, і державі. А ми стоїмо... — Це сказав хтось з учнів. Невідаючи між іншим, і ми мовчало глянули на годин-

що все буде зроблено. І ось минув місяць. Учні училища збирали за день по 12—14 тонн яблук, здали за вісім днів 170 центнерів помідорів, зібравши їх до заморозків. План продажу помідорів державі колгосп виконав. Та не виконав деяких обіцянок щодо побутових умов. Картина тут не набагато краща, ніж згаданому вище колгоспу імені Ватутіна.

Хочеться кілька слів сказати і про сільську комсомольську організацію, робота якої з учнями-підлітками обмежувалась одноразовим на тиждень рейдом комсомолу до будиночка механізаторів з метою доставки свіжої преси (2—3 газети). Зате широко розгорнули «діяльність» серед учнів ПТУ деякі місцеві перероби, яким невідомо чому тут в усьому потуряють. Коли ж «петеушники» відмовилися з останніми випивати, їх побили. При повній безмовності комітету комсомолу. Довелося

нікуміз і профтехучилища. Зробили вони багато. В ці дні до обласного штабу СБЗ надходять рапорти про їхні трудові здобутки. Але є тут, на жаль, і повідомлення такого змісту:

«Новомиргородський район, колгосп імені Кунішевського Капітанівського ПТУ № 10 залучали до роботи на сільськогосподарських машинах. Не було проведено з ними інструктажу з техніки безпеки, траплялися грубі порушення її правил...»

У колгоспі «Комуніст» не ведуть обліку виконаних робіт. Учнів Новомиргородського зоотехнікуму до місця роботи перевозили на не обладнаному для цього транспорті, а часто його не було взагалі. Великі простой...

У радгоспі «Інгультський» Устипівського району студентський сільськогосподарський загін працював на... будівництві

Навіть під час перерви не розлучається зі своїми вихованцями молода вчительна Кіровоградської області Долинського району Ольга Володимирівна ДМИТРИШІНА.

Фото В. ГРИБА.

ВСІ — НА СУБОТНИКИ! ГОТУЮТЬСЯ ШКОЛЯРИ

Більше тисячі старшокласників Гайворонського району візьмуть участь у суботнику.

Учні 15 сільських шкіл допомогатимуть колгоспникам у збиранні кукурудзи та буряків. Міські ж учні збиратимуть металолом (зобов'язалися знести 25 тонн) і макулатуру (5 тонн).

Усього на республіканському суботнику юнаки і дівчата виконають робіт на 2 тисячі карбованців.

К. ДЗЯРУК,

секретар — завідувач відділом шкільної молоді райкому комсомолу.

НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

У суботнику, присвяченому 61-й річниці ВЛКСМ, візьмуть участь понад 8 тисяч юнаків і дівчат Маловисіньського району.

Так, тракторист Віталій Демченко з колгоспу «Перше травня» перевезитиме на цукровий завод буряки. Тану ж роботу виконуватимуть вдій з радгоспу «Україна» Микола Шиш, його товариш із колгоспу імені Шевченка Іван Бойко.

Роботу сплановано так, щоб уся молодь могла взяти найактивнішу участь у суботнику. Школярі збиратимуть макулатуру і металевий лом, молоді робітники займуть свої місця за верстатами. В день суботника юнаки і дівчата зароблять близько двох тисяч карбованців.

В. ЧАБАНЕНКО,

завідуючий відділом комсомольських організацій райкому ЛКСМУ.

БЕСІДИ ПРО ЕКОНОМІКУ

У ЦЕНТРІ управлінської і планової діяльності, відзначається в постанові ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про поліпшення планування і посилення впливу господарського механізму на підвищення ефективності виробництва і якості роботи», стоїть завдання — досягнення високих кінцевих результатів господарювання з метою дальшого піднесення народного добробуту. А це можливо при раціональному використанні всіх народногосподарських ресурсів (матеріальних, трудових, фінансових, природних), суворому режимі економії та усуненні втрат у народному господарстві.

Постанова партії та уряду ставить завданням посилення впливу планових важелів на краще використання ресурсів, які мають у своєму розпорядженні підприємства та об'єднання. Взяти, наприклад, матеріальні. Економічне ставлення до сировини, матеріалів багато в чому визначається тим, який показник обсягу виробни-

цтва затверджується підприємству. До економічної реформи 1965 року ним була валова продукція, тобто вироблена, та, що надійшла на склад. Цей показник зацікавив підприємство у збільшенні обсягу виробництва шляхом випуску матеріаломістких, трудомістких, дорогих виробів, слабо стимулював підвищення їх якості. Тим самим не завжди дотримували загальнодержавних інтересів, а інтереси споживача було ущемлено.

Потім на зміну валу пришов показник реалізованої продукції (не тільки виробленої, а й купленої споживачем). Виконання його оцінювалось не за загальним обсягом випущеного, а за сумою коштів, що надійшли за нього від покупця. Така оцінка викликала необхідність у підприємств-постачальників виробляти продукцію, необхідну споживачам, більше дбати про її якість. Але новий показник зберіг багато недоліків, властивих валу.

Підприємства — постачальники справлялися з планами по обсягу реалізації, та часто не виконували договорів постачання. Випускалися передусім ті вироби, які забезпечували виконання і перевиконання плану реалізації в карбованцях і тоннах, а споживач змушений був брати продукцію, що мало влаштувала його.

У результаті — великі ускладнення в постачанні: недостатня окремих видів устаткування, що його постачає машинобудування, невиконання плану випуску ряду видів тканин і взуття підприємствами легкої промисловості; виробництво труб із значним перевищенням передбаченої проектом товщини стінок, і як наслідок цього — перевитрата металу; запровадження не обґрунтовано великої кількості добавок для збільшення обсягу виробництва це-

менту в тоннажі, що знижує його якість...

Для усунення такого становища постановою запроваджується новий оцінний показник обсягу виробництва — чиста продукція. Це створений колективом даного підприємства продукт без урахування затрат «чужої» праці — вартості використаних сировини, матеріалів, палива та енергії.

Використання даного показника забезпечує об'єктивність оцінки внеску колективу в результат виробництва. В кінцевому підсумку вони очисяться від впливу «чужої» праці — праці колективів інших підприємств. Усувається зацікавленість у збільшенні матеріаломісткості продукції, що виставило валу.

Та усунення зацікавленості в матеріаломісткості, можуть заперечити читачі, це не означає зацікавленості в економії матеріалів.

Природно, з цим не можна погодитись. Фактична економія матеріальних ресурсів не позначається на зростанні чистої продукції. Названий показник не є універсальним і всеохоплюючим, його необхідно застосовувати в сукупності з іншими плановими важелями.

І це враховано. Економія матеріалів відбивається на прибутку. Чим більше закомлено сировини, матеріалів, комплектуючих виробів, тим вищий прибуток. А в зростанні прибутку підприємства зацікавлені тому, що фонди економічного стимулювання утворюються за нормативами залежно від його величини. Невиконання плану прибутку знижує відрахування до фондів стимулювання.

Сукупно з показником чистої продукції застосовується інший — реалізована продукція. Та його зміна з урахуванням попе-

редніх недоліків. Тепер нею вважається тільки та продукція, яку постачено споживачам у певні строки і в установленому асортименті згідно з договорами. Невиконання плану по даному показнику також веде за собою зменшення суми коштів, що відраховуються до заохочувальних фондів.

Результат очевидний — економія матеріальних ресурсів, зниження втрат у народному господарстві від випуску непотрібних, недоброякісних виробів, ліквідація простой у виробництві з причини несовпадності одержання замовлень.

Не меншу увагу в постанові відведено питанню раціонального використання трудових ресурсів. Проблема, безумовно, актуальна. Вона викликана як необхідністю виявлення і використання прихованих резервів трудових ресурсів у народному господарстві, так і по-

ПЛАНОВІ ВАЖЕЛІ

Недавно в кіровоградському кінотеатрі «Комсомолец» відкрилася восьма обласна філателістична виставка, присвячена 35-річчю визволення України від німецько-фашистських загарбників та 62-й річниці Великого Жовтня. На 35 виставочних стендах розміщено кращі роботи колекціонерів області.

ВОСЬМА ФІЛАТЕЛІСТИЧНА

Безперечно, автори колекцій мають не тільки філателістичні, а й глибокі спеціальні знання з вибраної теми. Для підтвердження сказаного звернемося до експонатів. Роботи колекціонерів В. М. Саржевського з Кіровограда, М. І. Плєплєра із Світловодська, клубу юних філателістів при Будинку культури Побузького нікелевого заводу виразною мовою поштової марки розповідають про історію нашої великої Батьківщини, про такі її сторінки, як Жовтнева революція, Велика Вітчизняна війна, про мирну творчу працю радянських людей.

З особливим інтересом дивляться відвідувачі колекції М. Ю. Чабаненка з Кіровограда і подружжя Маликів з Олександрії. Обидві ці роботи вже демонструвалися на виставках різного рангу в Радянському Союзі, а робота М. Чабаненка, крім того, побувала на міжнародній виставці в Австрії. Обидва зони присвячені історичному минулому і сучасному Україні, розвитку української науки і культури, індустрії і мистецтва. Тут також багато марок, присвячених основним історичним подіям, і, головне, людям, чий імена навечно пов'язані з розвитком Радянської України.

Ленін... Найпростіший і

найлюдяніший, наймудріший і найпрозорливіший з людей нашої епохи... Колекція учня 10-го класу середньої школи № 6 м. Кіровограда Сергія Марченка, що пропонується увазі відвідувачів виставки, показує, як люди планети Земля засобами філателії розповіли про Леніна, проте, як пропагуються безсмертні ленінські ідеї.

Велику естетичну насолоду дістають відвідувачі виставки, ознайомившись із роботою кіровоградського лікаря О. В. Чалова «Експерсія в епоху Ренесансу». Це, так би мовити, картина галереї в мініатюрі. Тут на поштових марках та блоках відтворено безсмертні полотна видатних художників Італії, Франції, Нідерландів, Німеччини, Іспанії.

Для колекціонера не може бути більшої радості, ніж та, яку він почуває, знаючи, що його колекція служить людям, радує їх, виховує, приносить користь. І ще більшу радість почувають колекціонери Кіровоградщини від того, що роботи, експоновані на восьмій обласній виставці, найближчим часом буде показано нашим болгарським друзям у місті-побратимі Толбухіні.

І. КЛИМОВСЬКИЙ,
голова обласного відділення ВТФ.

«ВУХО» ДЛЯ КОМП'ЮТЕРА

Новий крок до безпосереднього спілкування людини з ЕОМ зробили вчені Харківського науково-дослідного інституту радіофізики і електроніки. Вони створили своєрідне «вухо» для комп'ютера, яке дає змогу машині сприймати усні команди оператора незалежно від індивідуальних особливостей їх вимови.

— Людська мова зазнає в цьому пристрої кілька перетворень, — розповідає керівник роботи професор Ю. П. Шабаков-Кушнарєв. — Спочатку акустичний сигнал перетворюється в електричний, який потім записується двоїковим кодом нулів і одиниць. За таким

записом машина легко впізнає в швидкій мові голосні звуки і відновлює по них цілі слова. Оснащення ЕОМ «слухом» дає можливість набагато скоротити час, потрібний для «пояснення» її завдань.

Цікаво, що за допомогою простого пристрою можна перетворити закодовану мову у вихідний акустичний сигнал, тобто повністю відновити голос людини. Спеціалісти інституту бачать у перфокарті з рядками нулів і одиниць потенціального суперника магнітофонного запису і грамзапису.

В. ГАТАШ,
кор. РАТАУ.

Говорить «Ятрань»

Кіровоградський завод друкарських машинок — одне з наймолодших підприємств області. Його продукція — друкарські машинки «Ятрань» — швидко здобула популярність, має широкий попит.

Завод будується, розширюється, вдосконалюється технологічний процес виробництва. Сьогодні тут зайнятий кількатисячний колектив робітників, інженерно-технічних працівників та службовців. Більшість із них — молодь, а понад 1500 чоловік — комсомольці.

Нещодавно у друкарській машинці «Ятрань» появилася «сестра» — загальнозаводська радіогазета «Ятрань». Її передачі можна почути у п'ятницю, вівторок, під час обідньої перерви. Готує випуски громадська редколегія. Вже в перших випусках радіогазети прозвучали матеріали про хід навчання в системі партійної і комсомольської політосвіти, розповіді про ударників десятип'ятиріччя, зокрема про Валентину Козар — слюсаря одного з цехів. Валентина — заступник секретаря комсомольського бюро цеху, їй присвоїли звання «Краща за професією».

Цими днями комсомольська організація заводу виступила з почином — направити за комсомольськими путівками 500 юнаків і дівчат для роботи в інструментальному виробництві. Цей почин схвалив партійний комітет підприємства. Радіогазета «Ятрань» докладно розповіла про патріотичне починання комсомолів, закликала молодь відгукнутися на нього.

Кожного разу, коли в гучномовцях починають лунати позивні радіогазети (мелодія відомої пісні «Там, де Ятрань круто в'ється»), біля них збираються робітники і з цікавістю слухають передачі.

Л. МИКОЛАЄНКО.

ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАР

Просвітителі з канчуком

Повз цей будинок було б ближче, та я обминаю його за два квартали. Не можу чути криків, що прориваються крізь одиниці віконні рами. В школі лондонського району Ноттінг-хілл, яка потопла весною у квітучих персикових деревах і дбайливо обставлена з усіх боків дорожніми знаками «Обережно, діти!», цих дітей навчають розуму палкою.

Голландія покінчила з биттям у школах 1850 року. Австрія наслідувала її приклад у 1870, Франція — 17 років потому. Бельгійський консерватор Белькобританія та ще Ірландська республіка визнаються єдиними європейськими країнами, де досі немає ніякого закону, що забороняє би тілесні покарання. На Британських островах не знайти графства, де б не свистіла різка.

А втім, чому різка? Гнучкі пластмасові дитячі цілком їх замінюють. У Шотландії ж у ходу широкий шкіряний канчук-трихвістка.

Ті, хто б'є, кажуть, що вони роблять це не від черствості душевної, а виключно заради порядку. Якщо відмінити різки, кажуть вони, в павчальних закладах почнеться ще більший розгул насильства та анархії.

Обивателі цієї безглуздя аргумент переконують.

Лиша точка зору в суспільстві представлена більшістю педагогів-практиків, які твердять, що жорстокість породжує жорстокість. Різки стають додатковим чинником, що формує малолітнього вандала і садиста. Ось остання малечка

історія з тих, до яких англієць читачі вже звикли. Два школярі покли-

кали семірного Даррена Кіллана погуляти на пустирі. Там вони підпалили з країв старий матрац і штовхнули на нього Даррена. Вогонь лизав хлопчикові ноги. Поки він ридав і кликав на допомогу, мучителі розворушували багаття прутами — такими ж, якими чинять правосуддя в школах.

Немає сумніву в тому, що зовні безглузді «не мотивовані» злочини на зразок цього відбивають реакцію підлітків по впливу на дитячу психіку із залитим кров'ю телеекраном.

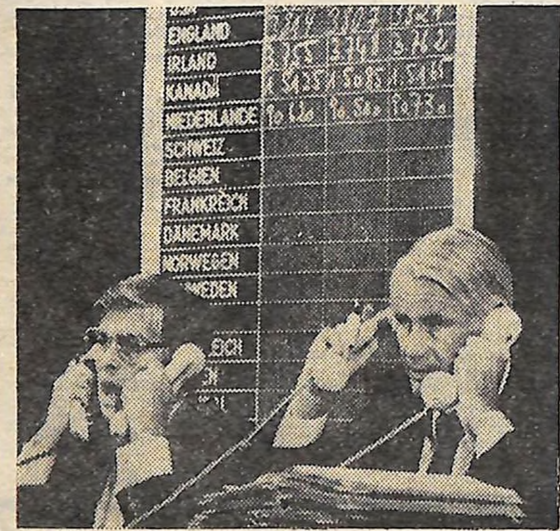
А що, коли все-таки не бити? Таким питанням давно цікавилася Управління народної освіти Центрального Лондона, де більшість має нас крило лейбористської партії. Цими днями чинючі проголосували за відміну тілесних покарань у початкових школах столиці.

Консервативна преса вцепилася в Управління хваткою добре натренованого бульдога. В хід пішли найсильніші зенітування. Було заявлено навіть, що відмова від биття зробить на догоду «червоним»!

Приблизно так висловилася антирадянська до останньої літери газета «Дейлі телеграф» у редакційній статті під заголовком «Зіпсувати дитину». Її доводи простіші простого: симпатизують «соціалісти» з Управління Радянському Союзу, В'єтнаму і Кубі? Симпатизують. Значить, їхнє рішення про відміну тілесних покарань навіяне чужими ідеями — тими ж, які в кішечному підсумку породжують несправність до соціальної системи. Ця не патрістична позиція, договориється «Дейлі телеграф», споріднює їх з... антисоціальними елементами. Он як!

В. СИМОНОВ,
власкор АПН.

Лондон.

Як нове свідчення зростання фінансово-економічних труднощів капіталістичного світу розцінює західнонімецька преса підвищення курсу західнонімецької марки. Газета французьких комуністів «Юманіте» підкреслює, що девальвація марки є тямним ударом по економіці Франції, валюта якої розглядається нині як «базисна» розрахункова одиниця так званої європейської валютної системи. На знімку: на валютній біржі.

Фото ЮПІ — ТАРС.

ЖИТТЯ МОЛОДІ ЗА РУБЕЖЕМ

Варшава

Виховувати молодь по копію в душі високої ідейності і відданості батьківщині, патріотизму й інтернаціоналізму — найважливіший принцип діяльності Інститута польсько-радянської дружби (ТІРД). Він був знову підтверджений на урочистій церемонії відкриття нового року в мережі шкільних гуртків ТІРД. Два мільйони польських учнів — разом третій школярський республіки — беруть найактивнішу участь у роботі цієї найбільш масової організації Польщі.

Софія

Близько двох тисяч експонатів представлено на національній виставці молодих новаторів виробництва, яка відкрилася у Пловдиві. Вона підбиває підсумки десятого республіканського огляду руху наукової і технічної творчості молоді.

Близько мільйона юнаків і дівчат є членами клубів наукової і технічної творчості. Велику допомогу молодим новаторам і раціоналізаторам надає БКІП, яка поставила завдання зробити рух дійовим засобом професійної орієнтації юного покоління.

Берлін

Вибір професій випускниками шкіл ГДР залежить від думки батьків — свідчать дані опиту, проведеного співробітниками Центрального інституту по дослідженню проблем молоді в Лейпцигу.

Серед опитаних юнаків і дівчат з різних індустріальних районів країни 42 проценти обрали професію за порадою батьків, 18 проценти прийняли рішення після розмови з друзями і знайомими. Іншим підліткам у пошуках покликання допомогли школа, політехнічне навчання, Спілка німців німецької молоді, робітничі і шефи з підприємств. Велику роль у цьому відіграють і 215 консультативних центрів.

Мапуту

Тюрени лікарі безпосередньо прилучили до смерті визначного діяча молодіжного руху в ПАР Стівена Біко. Такою є думка Шведсько-Африканської ради медицини. За повідомленнями з Йоганнесбурга, рада звернулася у верховний суд з вимогою припинити їх до відповідальності.

Протягом 15 днів після арешту С. Біко тримали в одинокій камері, відокремивши одні. На його надії надідали і прикупи його ланцюгами до тюрених ґрат. У такому положенні він залишався два дні. Незважаючи на явний стан С. Біко, пораненого і закутого в ланцюги, відправили в поліцейському фургоні в Порт-Елізабет в центральну тюрму Преторії. Не дивлячись на всі медичні допомоги за весь час 1200-кілометрового шляху, він через добу помер.

Богота

У Колумбії йде підготовка до зустрічі молоді континенту. Вона відбудеться 1 листопада в столиці республіки і проходить під девізом: «Боротьба молоді за антиімперіалістичну солідарність, національну незалежність, соціальний прогрес, на захист своїх прав».

Про свою участь у наступній зустрічі заявили 85 молодіжних організацій Латинської Америки. В Боготу прибудуть також визначні політичні, культурні і громадські діячі континенту.

Анкара

У середніх школах і ліцейських навчальних рік. Ного початок зазвичай припадає на 1 жовтня, однак через невисокий розподіл на роботу молодих учителів і мн. 800 тисяч турецьких школярів і ліцейств розпочали заняття з тритижневим записанням. Особливістю нинішнього навчального року полягає в тому, що запроваджено спільне навчання для хлопчиків і дівчаток. Радість нової зустрічі зі школою сатисфакція для багатьох учнів і, головне, їхніх батьків різноманітних походженням шкільних підручників і письмового прикладу дитячого оліяну і взути.

(ТАРС).

УПРАВЛІННЯ

потребу ліквідації дефіциту в кадрах. Самостійне планування кількості персоналу підприємствами та організаціями часто веде до її завищення. Наприклад, 1973 року загальна кількість робітників і службовців за сумою планів підприємства перевищила потребу в них, розраховану в народногосподарському плані, більш як на два мільйони чоловік. Перевищення кількості на одних підприємствах веде до дефіциту робочої сили на інших.

Саме тому передбачається встановлювати для підприємств ліміт кількості працюючих. Плануватиметься також і заздалені скорочення застосування ручної праці. Важливість цього показника можна проілюструвати такими цифрами: скорочення зайнятих людиною працюючих тільки на один процент означає виділення в промисловості

100 тисяч чоловік, а в будівництві — 30 тисяч.

Крім перелічених планових показників, відзначимо сукупність заходів, покликаних стимулювати економічне ставлення підприємств до ресурсів. За користування ресурсами вони вносять у державний бюджет відповідні платежі. Стимулюючий ефект їх полягає в тому, що чим більше використовуєш ресурсів, тим більше платиш, а значить, тим менше лишається прибутку.

Щоб заінтересувати підприємства в економії цих коштів, постановою намічено застосування стабільного нормативу плати за фонди за одночасним скороченням пільг по її виплаті. Якщо підприємства могли претендувати на знижений норматив плати за фонди за рахунок різних пільг, то тепер такий порядок застосовуватиметься значно рідше. Підприємства, що погано працює, не звільняються від плати за фонди, і йому доведеться шукати засобів поліпшення їх використання, замінити новими, модернізувати.

Збільшаться відрахування до бюджету і за використання трудових ресурсів. Як відомо, витрати по їх відтворенню в загальнодержавному масштабі являють собою не тільки заробітну плату, а й суспільні фонди споживання. За рахунок суспільних фондів споживання фінансуються освіта, охорона здоров'я, виплачуються пенсії, грошова допомога.

Пряктична реалізація намічених цілей за рахунок широкого впровадження планових важелів у дію забезпечить дальше піднесення радянської економіки.

М. ЕРМАКОВА,
кандидат економічних наук.

БІБЛІОТЕЧКА «МОЛОДОГО КОМУНАРА»

Продовження. Початок у «Молодому комунарі» за 11, 16, 18 жовтня.

4. ПСИ БІЖАТЬ ПО СЛІДУ

До Москаленків у Браїлівці Сухорук удерся на різдвяні свята. Був злий, як ніколи: більше місяця марно полював на цього невольного Уса, щоб стримати обидну в кривавій жандармерії нагороду. І ось тепер донесли: минулої ночі Ус перешовхався у Москаленків.

Сухорук в Білецькім знав усі. Міг винити літ горілки і не сп'яніти. Але горе тому, хто попадає йому тоді на дорогу. Халав першого ліпшого за груди і гатив своїм завороченим муляком тупо нуди пополю. Тому й обминали Сухорука десятою дорогою, знаючи його дику натуру. Коли

чив, як він пішов. А тепер дайте мені гвинтіку...

— Рано тобі ще гвинтіку, халамиднику. Ще од горшка три вершка.

— Так нечесно, — обривався Мишко. — Ви ж обіцяли.

— Обіцяна-цяцця, — задоволено хмыкнув поліцей і, відштовхнувши дітей, гримнув:

— Ану геть, шмарначі, на піч!

...Увалився він до Москаленків удосвіта разом з Касатюком. Свечуха поралася біля печі, Ліда ще спала. Чоловіків дома не було: лишилися вчора в Білецькім. На печі мирно спали діти.

— І чого це вас із ночі лихий носить? — сердито озвалася хазяйка. — Коли по горілку, то немає її у нас, хоч усі закутки обнишпорте...

— Не про те мова. Де той, ного перешовхався? — Не доберу, про ного це ви.

— Може, тобі освіжити пам'ять? — посуху Касатюк.

ві на залізниці, живе в Білецькім, але вранці-годи після того, як вона виїхала заміж, став навідуватися і в Браїлівку. Кривавська поліція налетіла зненацька і без видимої, здавалося, на те причини. Обшукали мовчки, присіпчиво. Петро став посеред хати білий, мов крейда: на стіні висіла його робоча сумка. А в сумці — радянські газети, листівки, німецькі бланки і комсомольський квиток. Видно, народився хлопець у сорочці: поліцейя лх за-в'язало — скрізь обшпори-ли, а на сумку не зверну-ли уваги. І все-таки його арештували. Випустили його через тиждень за відсутністю доказів.

...Ліда Кравченко потрапила в Браїлівку так несподівано, що й досі не могла отямитись. Ходила Ліда в дружинах у своїй найкращій одязі. А бояри-нував на тому — весілля браїлівський хлопець Василь Москаленко. Ставний чорнявий. Як тут мобіліза-ція в Німеччину. За кілька днів велено було з'явитися Ліди в сільську управу. Біла управа людей, як на ярмарку. Стари, молоді і навіть діти. Плач, гомін, про-

СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ • СПОРТ

ЧИ ДАЛЕКО ДО ОЛІМПУ?

ПРИЦІЛ — ТРЕТІ МОЛОДІЖНІ

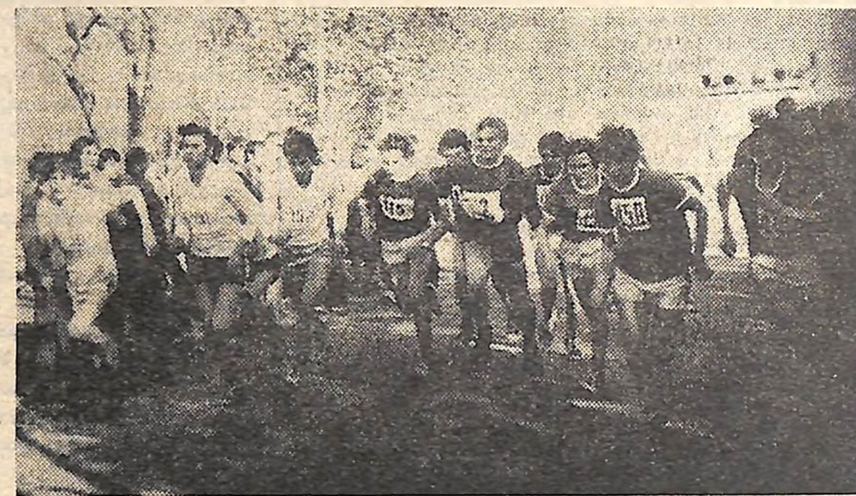
«Молодий комунар» уже порушував питання про один з уронів VII Спартакіади УРСР — невдалий виступ наших спортсменів на II республіканських спортивних іграх молоді, що негативно вплинув на загальний спартакіадний збуток. Говорилися й про добре починання спортсменів і фізкультурників обласного центру, які вже сьогодні почали готуватися до республіканських молодіжних спортивних ігор, що відбудуться 1981 року. Йдеться про міську спартакіаду, програма й положення про яку мають на меті при- ціл на III молодіжні.

...Парк культури і відпочинку імені 50-річчя Жовтня. Біля монумента Слави героям громадянської і Великої Вітчизняної воєн вишукувалися сотні юнаків і дівчат. З відкриттям спартакіади їх вітають голова Кіровоградського міського спорткомітету А. С. Подольський, ветеран комсомолу і спорту, почесний суддя всесоюзної категорії з легкої атлетики Б. М. Лосев, Герой Радянського Союзу М. Ф. Родіонов.

ходили на старті і поспішали до фінішу групи юнаків і дівчат. Близько 400 кросменів з 24-х команд долали дистанції. Гострота спортивної боротьби — наслідок прагнення учасників виступити якнайкраще. Про це свідчить щільність результатів. Команда машинобудівного технікуму, що виборола перемогу серед колективів першої групи, набрала 155 очок. На два очка відстали студенти інституту сільськогосподарського машино-

ституту, слідом за ними — вихованці медичного училища і ТУ № 4.

Суперництво за кращі показники в особистому заліку розпалювалося і тією обставиною, що за положенням Всесоюзного спорткомітету п'ятим юнакам і п'ятим дівчатам, які покажуть найвищі результати на змаганнях подібного рангу, буде присвоєно перший спортивний розряд. Назвемо шістьох найсильніших: серед дівчат — учениця кооперативного технікуму Любов Олесимова, вихованка ДЮСШ № 3 міського Ольга Гаценко та учениця будівельного технікуму Лариса Степанюк; серед юнаків — курсант льотно-штурманського училища цивільної авіації Сергій

Колонна спортсменів прямує до місця старту легкоатлетичного кросу. Він проходить на алеях парку. Дистанції з нормативів комплексу ГПО: 500 метрів — для дівчат і 1000 метрів — для юнаків. Тридцять п'ять разів ви-

будування, які посіли друге місце. Ще на очко менше у третій призерів — учнів МПТУ № 2.

Аналогічне становище і в другій групі, де найкращі результати показали спортсмени змішаного факультету педагогічного ін-

Артеменко, учень машинобудівного технікуму Валерій Горшук і студент факультету фізвиховання педінституту Валерій Горин.

М. ОРЛЮК,

Фото В. ЧЕРЕДНИЧЕНКА.

А завтра — нова висота

Ульяновка вже не раз була місцем обласних і республіканських турнірів. І ось до нас приїхали вихованці дитячо-юнацьких спортивних шкіл Кіровограда, Гайворона, Добро- величківки, Долниської, Новоархангельська, Світловодська, Знам'янки, щоб на ознаменування 35-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників виступити на першості області з легкої атлетики серед команд ДЮСШ. В числі 120 одиннадцятирічних хлопчиків і дівчаток було 20 вихован-

ців Ульяновської спортивної школи. Найбільшу увагу уболівальників привертала сектор стадіону, де проходили змагання зі стрибків у висоту і довжину. Під бурхливі оплески вихованець нашої ДЮСШ, учень середньої школи № 1 Олег Рудий за кожною спробою поліпшує результат, він долає планку на висоті 1 м 45 см. Це — перемога. Добре виступили й учениці Ульяновської десятирічки № 2-Наталя Летюк та Олександра Мусієнко, які здобули відповідно третє й четверте місце зі стрибків у довжину.

Заключний вид змагань — естафета 4x100. Тут переконливо перемогли представники Кіровограда.

А. ПРОЦЬКО, тренер Ульяновської дитячо-юнацької спортивної школи.

ФУТБОЛ

«ЗІРКА» — «КОЛОС» — 1:0

Уже на перших хвилинах матчу «Зірка» провела дві атаки, які могли завершитися взяттям воріт суперника. Кіровоградці грали легко й стрімко. Не перетримуючи м'яча, посиляли його один одному, чергуючи середній і діагональний передачі на протилежний фланг. До того ж при найменшій нагоді обстрілювали ворота «Колоса».

Успіху «Зірка» добилася на дванадцятій хвилині, Валерій Гонкодеря зробив нависну передачу. До м'яча кинувся Вадим Єнтуненко і красивим ударом головою спрямував його в кут воріт «Колоса».

Друга половина зустрічі пройшла в атаках «Зірки». Прагнучи зупинити лавину кіровоградців, полтавчані всією командою відійшли до своїх воріт.

На 25 жовтня становили першої десяти команд так:

	І	М	О
1. «Колос» ІІ.	41	60—28	60
2. СКА ІІ.	41	59—27	59
3. СКА І.	41	56—27	56
4. «Авангард»	41	72—37	54
5. «Буковина»	41	49—29	53
6. «Спартак»	41	52—36	50
7. «Кристал»	41	55—40	47
8. «Зірка»	41	41—35	46
9. «Кристал»	41	56—40	45
10. «Суднобудівник»	41	44—42	45

В. о. редактора В. СТУПАК.

ОЗБРОЄНІ ПЛАВНІ

ВОЛОДИМИР
БАЗИЛЕВСЬКИЙ

при німцях Сухорук спливав на поверхню, ніхто в селі не здивувався — нічого іншого від нього не чекали.

У Москаленків нікого, окрім дітей, у хаті не було. Старша, Аза, і малий Мишко сиділи на печі, міцно припавши один до одного, і злякано розглядали зайшло-го дядька з гвинтівкою в руках.

Сухорук пройшовся по хаті і вдруге, позирнувши за грубою і попіл якимось, не звертаючи уваги на дітей, наче їх і не було тут зовсім, круто виїхався і, не припиняючи за собою дверей, поліз у напівтемний чулан, присівів ліж- тарином. Але там, окрім різного господарського начиння — ліній, щитон, ще новеньких, в'язаних з мо- лоденської тирси, ніяких ілюмінів праймоз і старп, либонь, ще бабиної пряд- ни, — нічого не було.

— Тебе як звали? — Сухорук спробував надати своєму грубому голосу лас- навого відтінку.

— Аза.

— А тебе?

— Мишко...

Поліцей лунаво прикру- мився.

— Тому, хто в'їжджає мою заграду, дам поперед- ний гвинтіку і навіть до- зволю раз стрільнути.

Цей дядько, що анжоло- див їх хату, спершу кри- чав і лаявся, а тепер лас- каво заговорив з ними, не сподобався Азі одразу. Су- хорук засунув руку за па- зуру і, попорпавшись там, вибрав чимось фотографію. Тицьнув під носа Азі:

— Пізнаєш?

Дівчинка глянула спочат- ку на поліцей, а вже потім на фотографію. Звісно, во- на впізнала, хто це. Дядя Вася, спокійний, веселий дядя Вася. Його прихід був для них, дітей, завжди та- кою радістю!

— Ні, не знаю, — запе- речливо похитала Аза тем- ною голівкою.

— Не знаєш? А ти?

Мишко аж совався, так йому хотілося підтримати в руках обидну гвинтівку. Він нетерпляче уткнувся у фото, покрутив його пе- ред очима раз і вдруге і ма- ло не підскочив від ра- дості:

— Візнає!

— Не брешеш?

— Чого б я мав бреха- ти? — образився Мишко і вперся вказівним пальчи- ком у фото. — Тільки вчо- ра був у нас.

— Ночував?

Мишко стерпано мивнув.

— А може, він і зараз у вас?

— Посміхнувся Сухо- рук.

— Як то? — не зрозумів хлопчик.

— Ну, сидить десь на го- рщиці чи в сараї?

— Ні, розсукавив по- хитав головою Мишко. — Там холодно. Та й я сам ба-

— Не спіши, — відсунав його плечем Сухорук, — краще ми почнемо з мо- лодшої...

Він ступив до ліжка і рвучко смикнув на себе край ковдри.

Ліда скрикнула. Вона давно прокинулася і лежала із заплученими очима, напружено прислухуючись до розмови.

— Вставайте, пані, — за- гримів Сухорук.

— Як ви смієте? — обу- рилася Ліда. Кров ударила їй в обличчя, вона з усієї сили реонула ковдру на се- бе, натягнула аж до підбо- ріддя.

— Де Ус, нажи?

— А я що, за нього за- сватана? Звідки я знаю?

— То ти не знаєш? Так ось тобі!

Сухорук знову рвонув ковдру і, розмахнувшись, ударив.

— За віщо? — кинулася до невістки свекруха.

— Ніякого Уса ми не бачили.

Признайтесь по-доб- ро, бо спалили хату разом з дітьми, — розійшовся Су- хорук.

— Господь з тобою, чо- ловіче, — забоялася жінка.

— Ну чого б він мав у нас бути...

— Не бреші, он хлопець тай улізав його по фото- графії.

— Людоньки! — сплесну- ла в долоні Москаленчи- ца. — Знайшли кому віри- ти. Воно ж мало, та ще й несповна розуму. Іноколи, боже милостивий, таке верзе, що ні в тині ні в во- рота...

Ліда, що, влучивши мо- мент, натягнула на себе плаття і стояла остронь.

втрутилася в розмову:

— Правду каже хлопець.

Ночував, але хто? Брат?

Петро. Він часто у нас і днює й ночує. От Мишко й напугав... Петро з Усом дуже схожі.

— Бабські теревені, — пробурмотів Сухорук, але відчувалося, що впевне- ність його похитнулася.

Ліда ступила до стіни і тицьнула пальцем у фото- графію брата:

— Судить самі.

Сухорук і Касатюком, лежачи не стукнувшись ло- бами, припали до фотогра- фії. Справді, на обох знім- ках була янвас невольник- ськоість.

— Викрутилися на цей раз, — прошипів Сухо- рук, — ваше щастя. Але дивіться мені: піймаю на гарячому — не прошу...

Колі двері за поліцейя зачинилися, свекруха з не- вісткою знеможено при- сіли:

— Щоб ви й додому не дійшли, пси шолоудиві...

Було чого хвилюватися: Ус таки частенько лишає- ся у них на ніч.

Ліда згадалася, як перод цим арештували брата Пет- ра. Працював він у Крюко-

вляття — гвалт неймовір- ний. І раптом з-поміж ін- ших — він, боярин. Василь уже помітив її здала, роз- грібас долонями натовп — і прямо на неї.

Підступив, узяв за руку:

— Підеш за мене?

Глянула на нього незро- зумілими очима, як на бо- жевільного.

— Нажу, чи підеш за мене?

— Як візьмеш, то піду, — вирвалася мимоволі, само собою, наче забулися всі інші слова, які вона знала.

— Ну й добре, — сказав він, мовби й не сподівався від неї іншої відповіді.

— Тоді нам тут нічого робити, — Тан за руку й потяг- нув її з натовпу, а слідом за ними йшли приголом- шені батьки, щасливі несподіваною розв'язкою: од- руження у Німеччину не брали.

І все б нічого, якби по- кількох місяців спільного життя не став Василь зна- кати ночами, шушукатися з батьком та возитися з якимись якими.

На її настирливий розпи- тування тільки відмаху- вався:

— Не жіноче це діло.

Спочатку була люта при- ревнувала до невідомої су- перниці, а випадково уздрі- ши, що в тих личках пат- рони, — злякалася. Що бо- ни собі наміслили? Чи не загрожує це її Василью? Про те, що чоловік нале- жить до підпільної органі- зації, тоді ще навіть не здогадувалася.

...Пізно вночі Ліду розбу- див стукіт. «Невже знову поліцей? — обережно, аби не розбудити дитину, зве- лася і кинулася до дверей.

Жінка відчинила двері, і хурделиця вдарила їй в об- личчя пильом снігу.

— Швидше, аби, — сказала Ліда. Дві постаті незграбно хиталися перед нею. Тільки коли засвітила лампу, впізнала Вало Хо- рольську і Ліду Ус.

— Боже мій! І ти пізно?

— Ми не самі, а з саноч- нами, — загадково усміх- нулася Валя. — Привезли бурки мінать... А тут хур- товина. Збілися з дороги. Леває добралася...

Чи могла вона тоді знати, що не бурки мінать зоби- лися дівчата в оцю люту зимову ніч, а виконували важливе доручення під- пільного комітету «Набат»? Подружжя притягли на санках німецькі автомати, що їх синадав з фашист- ського ешелону Василь Хо- рольський. Зараз оті авто- мати ченали свого часу в купі кунурудиння на горо- ді — неподалік склада зброї, що його добре за- маскував Василь Моска- ленко.

(Далі буде).

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На украинском языке.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

наша адреса

316030, МСП
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

відділ листів і масової роботи, відділ пропаганди — 2-45-36; відповідальний секретар, відділ учнівської молоді — 2-46-87; відділ комсомольського життя, відділ військово-патріотичного виховання та спорту — 2-45-35; фотоласо- раторія — 2-56-65; нічна редакція — 3-03-53.

Друкарня імені Г. М. Дмитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.